

Braunlage dag 1

Vertrekpunt Hotel Van der Valk Hengelo.

Hoogtepunten

1. Het Teutoburgerwald bestaat uit twee smalle, beboste heuvelruggen.
2. Bij Riesenbeck rijdt u het dal in en komt in Brochterbeck.
3. Mooie draaiende, klimmende en dalende wegen door bosgebieden brengen u in Bad Iburg.
4. Bij Hiddesen wacht het "Hermanns Denkmal".
5. Hörter is een toeristenoord en kuurbadplaats gelegen aan de Weser.
6. De Sollingen beslaat een oppervlakte van ongeveer 500 vierkante kilometer.
7. U rijdt naar het 700 jaar oude stadje Uslar.
8. Stolberg, met reden de 'Parel van de Harz' genoemd.
9. Herzberg ligt bij het samenvloeien van Lonau en Sieber en wordt beheerst door de Schlossberg.
10. U klimt hoog door het Siebertal, naar het op 600 meter hoogte liggende Sankt Andreasberg.

Routebeschrijving

Wanneer u bij **Hengelo** de Nederlandse oostgrens oversteekt, doemt al snel het Teutoburgerwald met zijn oude beukenbossen op.

Het Teutoburgerwald ligt vlak bij Nederland en bestaat uit twee smalle, beboste heuvelruggen die parallel aan elkaar in oostelijke richting lopen: de natuurparken Nördlicher Teutoburgerwald-Wiehengebirge en Südlicher Teutoburgerwald-Eggegebirge. Tussen deze twee kammen ligt de vruchtbare landbouwstreek van het Ravensburgerland.

Naar het oosten toe wordt het gebied steeds hoger, tot het in het Eggegebirge een hoogte van 468 meter bereikt.

Behalve om de goede wandelmogelijkheden, staat het Teutoburgerwald ook bekend om zijn talrijke natuurlijke mineraalbronnen, die bij zeer uiteenlopende klachten een heilzame uitwerking zouden hebben. Er is dan ook bijna geen plaatsje of het draagt het predikaat Kurort of Heelbad.

Ongemerkt gaat het Teutoburgerwald over in het Weserbergland, dat zich uitstrekt tussen **Minden** en Hannoversch **Münden** en in het oosten wordt begrenst door het Leinetal.

De streek is minder dichtbevolkt dan het Teutoburgerwald en trekt ondanks het prachtige en afwisselende landschap aanzienlijk minder toeristen.

Het Weserbergland bestaat uit een verzameling dichtbeboste heuvelruggen.

Daartussen liggen groene dalen met weiden, akkers en ouderwetse boomgaarden.

Vooral het Naturpark Solleng-Vogler omvat erg uiteenlopende landschappen.

Zo wordt de Vogler gekenmerkt door smalle bergruggen met steile hellingen en diep ingesneden dalen.

U neemt vanaf **Hengelo** de A1, welke spoedig overgaat in de A30.

Na het passeren van de grens, krijgt u de afslag naar **Rheine**.

Rheine is een plaats in de Duitse deelstaat Nordrhein-Westfalen gelegen aan de Eems.

U vindt er een uniek dierenpark de NaturZoo Rheine, waarin zo'n 900 dieren van 100 verschillende soorten leven.

In het eerste apenbos van Duitsland ontmoet u berberapen die er bijna geheel vrij kunnen leven. Een betere kans om dieren in de natuur te observeren is er haast niet.

Ook is er het museum van het klooster Bentlage, waarin u geïnformeerd wordt over de kunst- en cultuurgeschiedenis van Westfalen.

In dit voormalige kruisherenklooster is ook het Europees Genootschap voor Sprookjes gevestigd.

Het naburige zoutwerk het "Saline Gottesgabe" is een monument uit de tijd van de zoutwinning.

Kijk in het centrum van Rheine, op de Markt en in de Tiefestrasse, ook even naar de fraaie renaissance huizen. Hier is ook het Heimatmuseum gevestigd.

U neemt op de snelweg afrit 10, steekt het Mittellandkanaal over en toert spoedig langs het Dortmund-Emskanaal door het eerste plaatsje van Nordrhein-Westfalen, **Riesenbeck**, waar u het Ossenlock Denkmal kunt gaan bekijken.

Het plaatsje ligt aan de voet van het Teutoburgerwald en u kunt er een wandeling naar de Wasserburg maken.

Bij Riesenbeck rijdt u het dal in en komt in **Brochterbeck**.

Het is een dal dat omgeven wordt door beboste hellingen, die onderbroken worden door massale rotspartijen. De mooiste en tevens de grootste zijn de Dreikaiserstuhl en de Blücherfelsen, deze vindt u in het romantische Bocketal.

Na de industriestad **Lengerich**, met een kerk uit de 15^e eeuw en verschillende vakwerkhuisen, draait u de Sudenfelderstrasse in en komt in het Teutoburgerwald.

Mooie draaiende, klimmende en dalende smalle wegen door bosgebieden brengen u in **Bad Iburg**.

Het Koninklijke Bad Iburg is een schilderachtig en belangrijk Kneipp kuuroord dat ligt aan de voet van de Dörenberg. Vanaf deze berg heeft u een wonderlijk uitzicht over de keten van het Teutoburgerwald en over de Westfaalse vlakte.

U kunt er een roeitocht op het Charlottenmeer gaan maken en het indrukwekkende nog volledig gaaf gebleven kasteelcomplex gaan bekijken.

Door de gunstige ligging heeft het plaatsje een betrekkelijk mild klimaat. In het voorjaar staat de streek rondom Bad Iburg dan ook in bloei en treft u er een zee van bloeiende kersenbomen aan.

U toert het Teutoburgerwald in, bekijkt dorpen met oude boerenhuizen o.a. in **Hilter** en komt in **Dissen**.

Dissen is een zeer oud stadje aan de rand van de mooie Nollerschluht, u rijdt deze schlucht geheel door en komt bij **Melle** en vervolgens in **Wellingholzhausen**.

Melle is een vriendelijk bronnenbadplaatsje in het dal van de Else. In de oude binnenstad vindt u nog veel schilderachtige hoekjes zoals op de Markt en de Kirchplatz.

Bij Wellingholzhausen worden de wegen slechter en moet u het enkele kilometers rustig aan doen. U toert het Ravensberger heuvelland in en komt in **Werther**. Hier is het even opletten want u moet door de kleine winkelstraat om in de Schlosstrasse te kunnen komen.

De smalle weg brengt u in een stukje niemandsland, waar u waarschijnlijk denkt verkeerd gereden te zijn, maar niets is minder waar, want u komt zo in een van de voorsteden van **Bielefeld**.

Bielefeld is een industriestad met veel indrukwekkende grote gebouwen.

Het is een stad om eens rustig in te gaan winkelen, o.a. in de Niedern- en Obernstrasse.

Ook de Alter Markt met de vakwerkhuizen en de Nicolaikirche mag u beslist niet overslaan.

De route gaat met een boog om de industriestad heen en voert door de "Stad der bruggen en parken" die de naam **Herford** draagt.

Doordat er door Herford de rivieren Werre en Aa stromen en de stad veel parken heeft, is die naam ontstaan.

Hier steekt u bij **Elverdissen** de A2 over en zoekt bij **Leopoldshöhe** de rust weer op.

U gaat de richting van de Dörenschlucht op, maar komt eerst in **Kachtenhausen**.

Daar ligt aan de "Duitse Route 66" Landgasthaus Nieman met camping op u te wachten.

Pivitsheide, Hiddesen en **Berlebeck** zijn de volgende plaatsen die u tegenkomt.

Bij Hiddesen kunt u naar het "Hermanns Denkmal".

Het Hermannsdenkmal is 56 meter hoog en bevindt zich op de 386 meter hoge bergtop Grotenburg, die steil omhoog rijst uit de middelste keten van het Teutoburgerwald.

Het gepantserde beeld van Hermann is 26 meter hoog en in zijn rechterhand houdt hij een 7 meter lang en 1100 kilo zwaar wegend zwaard omhoog. De bouw is in 1838 begonnen en in 1875 voltooid.

U kunt ook naar het romantische Heidental met de Donoperteich met zijn bijzondere flora en fauna.

Berlebeck ligt hogerop tegen de hellingen en is een herstellingsoord.

Het volgende plaatje komt er al aan en draagt de naam **Horn**. Horn is samengevoegd met **Bad-Meinberg**, daardoor is er een mooie grote plaats ontstaan met een gezellig centrum. U rijdt door dit centrum en kunt genieten van vakwerkhuizen, van de Burg met het Heimatmuseum en van de laatgotische kerk.

Mooie vergezichten vergezellen u vanaf Horn naar **Vinsebeck** en **Bergheim**.

Tussen het Eggegebergte en het Weserbergland ligt omgeven door beuken- en sparrenbossen het plaatsje **Nieheim**.

Nieheim is vooral bekend door zijn kaasmakerijen, maar het heeft ook aardige vakwerkhuizen en een oude wachttorens die op een berg staat.

U toert verder door het dal en komt na de dorpen **Bredenborn, Ovenhausen** en **Lütmarsen** in het grotere **Höxter**.

Höxter is een toeristenoord en kuurbadplaats, gelegen aan de Weser.

Mooi zijn er de op de plaats van de vroegere stadswallen aangelegde parken, die om de oude stad heenlopen.

De gezellige binnenstad die u doorkruist, heeft veel mooie vakwerkhuizen uit de 16^e eeuw, deze zijn nog vrijwel ongeschonden.

U steekt de Weser over en gaat de Sollingen opzoeken.

De Sollingen beslaat een oppervlakte van ongeveer 500 vierkante kilometer, waarvan ongeveer 80% bedekt is met prachtige naald- en loofwouden.

Neuhaus I.S. waar veel te zien is, ligt in het hart van de Sollingen.

Het plaatsje is een ideaal uitgangspunt voor wandelingen in het prachtige woudgebied. U kunt er naar het Hannoverse Koningslot uit 1791, het natuurreservaat Meckelbergstein, de sagenrijke Hackelbergstein en verschillende prachtige eikenlanen bewandelen.

U rijdt door deze schitterende wouden naar het 700 jaar oude stadje **Uslar**, dat in het dal van de Ahle, tussen de Weser en de Leine ligt.

Bezienswaardigheden in Uslar zijn de grote renaissance vakwerkgebouwen, het Rathaus uit 1467 het Heimatmuseum en de burchtruïne Freudental uit 1559.

Iets verder neemt u de B241 en rijdt door **Gierswalde**, **Flecken** en vele andere kleine plaatsen de Harz binnen.

Sinds het IJzeren Gordijn is het gebied niet langer in tweeën verdeelt, maar vormt de Harz weer één geheel, waardoor ook het hoogste punt de 1142 m hoge Brocken bereikbaar is.

Het middelgebergte dat grotendeels onder natuurbescherming valt, loopt in westelijke en noordoostelijke richting zeer steil af, terwijl het naar het zuiden toe geleidelijk lager wordt.

De Harz is grofweg in drie landschapsgebieden te verdelen: de Oberharz in het noordwesten, waar men vooral uitgestrekte naaldwouden en talloze kleine beekjes aantreft, de Mittel- of Hochharz in het midden, waar naast naaldbossen ook hoogveengebiedjes, rotspartijen, watervallen en prachtige, diep ingesneden rivierdalen te vinden zijn en de Unterharz in het zuidoosten, die gekenmerkt wordt door loof- of gemengde bossen en open stukken met akkers en weilanden.

De grote meren die in het gebied verspreid liggen, zijn kunstmatig aangelegd.

Het eerste stuwmeer ontstond al in het begin van de 18e eeuw.

Vanwege de geologische opbouw van de Harz is er al sinds de Oereeuw op grote schaal mijnbouw bedreven.

Maar omdat de mijnbouw in de jaren '30 van de 20e eeuw nagenoeg is opgegeven, de ertslagen raakten uitgeput, heeft de ontginning z'n sporen nagelaten.

Overal zijn verlaten mijnschachten, steengroeven, oude fabrieken en Bergbaumusea te zien.

Het westelijk deel van de Harz, ook wel Oberharz genoemd, ligt in West Duitsland.

De oostelijke Harz is veel groter en heeft meer te bieden aan natuur- en stedenschoon. Met 1142 m rijst de Brocken uit boven alle andere bergen en is daarmee het centrum van de Hochharz.

In de winter kunt u zeker zijn van een langdurend sneeuwtapijt.

In het 'Nationalpark Hochharz' bloeit een ongewone, met de hoogte en het gure klimaat samenhangende flora en vallen allerlei geologische attracties te ontdekken.

Dertig jaar lang lag het gebied binnen de verboden zone langs de grens en de natuur is er nog steeds ongeschonden.

Oostwaarts begint de Unterharz, dat milder van klimaat is en een dichtelijk landschap toont.

De noordrand van het gebergte is wel ruiger, dalen nemen hier kloofachtige proporties aan zoals het Bodetal bij **Thale**.

Centraal in de Unterharz ligt **Stolberg**, met reden de 'Parel van de Harz' genoemd.

Ook het Vorland heeft vooral voor liefhebbers van historisch stedenschoon de ene verrassing na de andere in petto.

Dit traditierijke cultuurlandschap maakte al in de vroege Middeleeuwen een grote bloei door.

Tal van Romaanse en gotische kerken, kloosters en kathedralen getuigen van die rijkdom.

U doorkruist de Harz en komt in het ongewoon stille **Bodensee**, waar u over de kleinst mogelijke verharde weggetjes naar **Gieboldehausen** rijdt. Daar neemt u de B27 tot in **Herzberg**.

Herzberg ligt bij het samenvloeien van Lonau en Sieber en wordt beheerst door de Schlossberg.

Hoog op de berg staat de Welfenburg die in 1157 door Frederik Barbarossa werd gebouwd.

In Herzberg neemt u de Juezholzstrasse naar **Sieber** en klimt hoog door het Siebertal naar het op 600 meter hoogte liggende **Sankt Andreasberg**.

De stad is 's zomers omgeven door bloeiende weiden, die weer door grote bossen omsloten worden.

Bezoek er het Bergwerksmuseum Grube Samson met een uitgebreide verzameling mineralen.

Via de L519, die over de Oderberg voert, daalt u na St. Andreasberg af naar het beschut tegen de Wurmberg aanliggende **Braunlage**.

© Tom Boudewijns